



ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Z OBSAHU:

| Strategie 2050 |

| Spravedlivá transformace energetiky |

| COP 24 |

[ENERGETICKÁ
POLITIKA EU](#)[ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ](#)[EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI](#)[PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU](#)[O ČEM SE MLUVÍ](#)[FAQ](#)[KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ](#)

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

Evropská komise v listopadu vydala sdělení k vizi dekarbonizace s osmi scénáři a sedmi prioritami jako příspěvek do další fáze klimatických jednání ke splnění cílů Pařížské dohody. Jen dva scénáře mají EU dovést k cíli uhlíkově neutrální ekonomiky, jeden s vysokým podílem energetické účinnosti, druhý s vysokým podílem CCS (pozn.: carbon capture and storage) a CCU (pozn.: carbon capture and use). Ano, CCS, technologie, jejíž vývoj se ukázal jako problematický, vyžádal si objemné veřejné finance, a která bude plně rozvinuta zřejmě až v době, kdy uhelné zdroje budou uzavírány. V roce 2050 má 80 % elektřiny pocházet z obnovitelných zdrojů a cena povolenky se má pohybovat mezi 250-350 eur/tCO₂. Podíl 15 % přisuzuje Evropská komise jaderným zdrojům, které považuje spolu s obnovitelnými zdroji za „páteř“ dekarbonizovaného energetického systému, ze kterého do roku 2050 budou postupně mizet uhelné, ale i plynové zdroje. Ačkoliv název této dlouhodobé strategie Čistá planeta pro všechny evokuje, že vývoj v EU planetu zachrání, klimatická jednání OSN v Katovicích dokazují, že mimoevropské země své přísliby z Paříže tlumí a bude zapotřebí najít cestu, jak nastavit mechanismy spolupráce tak, aby investice do dekarbonizace probíhaly tam, kde je to levnější. Evropská komise přitom počítá s navýšením výdajů na dekarbonizaci z 2 na 2,8 %, tj. 175-290 mld. eur ročně. Více k udržitelné energetice a financím naleznete na následujících stránkách.

Příjemné vánoční svátky a do nového roku hodně energie přeje,

Zuzana Krejčířiková

ČEZ, a. s. Public Affairs,
Duhová 2/1444, Praha, 140 53, publicaffairs@cez.cz
Zuzana Krejčířiková, ředitelka útvaru Public Affairs |
Eva Boudová | Lucie Horová | Michal Jedlička |
Daniel Měsíc | Zuzana Mjartanová | Tomáš Pirkel |
Jan Prášil |

Bulletin je šířen pouze v elektronické podobě a bezplatně |
Texty a informace obsažené v tomto bulletinu jsou považovány za zdroj informací v rámci Skupiny ČEZ a širší veřejnosti. Rozmnožování těchto informací a textů je povoleno za podmínky, že je uveden jejich zdroj. Informace a texty vychází z údajů dostupných v době vydání tohoto bulletinu. Public affairs neručí za správnost a úplnost informací. |
Obrázky použité v tomto bulletinu pochází z audiovizuální knihovny Evropské komise, Evropské rady, Evropského parlamentu a serverů Pixabay.com, Pexels.com a Free-images.com.





ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Strategie 2050

Udržitelné investice
v EP

Spravedlivá
transformace
energetiky

STRATEGIE 2050

Evropská komise dne 28. listopadu předložila pod názvem *Čistá planeta pro všechny dlouhodobou vizi prosperující, moderní, konkurenceschopné a klimaticky neutrální ekonomiky, a to včetně hloubkové analýzy. Komise nastiňuje, že do roku 2050 je reálné, aby Evropa byla klimaticky neutrální a zároveň prosperovala. Za nezbytnou podmínku označuje dostatečné investice do klíčových oblastí.*

Komise vychází z klimaticko-energetických cílů EU do roku 2030 a nabízí osm modelových scénářů do roku 2050, ve kterých analyzuje, jak jednotlivé sektory a technologie mohou přispět k dekarbonizaci. V závislosti na jejich zapojení a souhře jsou scénáře rozděleny do třech kategorií. První varianta směřuje k ambici udržet nárůst globální průměrné teploty výrazně pod hranicí 2 °C a do roku 2050 počítá se snížením emisí skleníkových plynů o 80 % (oproti roku 1990). Druhá varianta je kombinací předchozích možností

a navíc zahrnuje pohlcování emisí (včetně LULUCF). V takovém případě by emise mohly být sníženy až o 90 %. Třetí, nejambicióznější varianta počítá v polovině století s nulovými emisemi. EU by tak přispěla k ambici udržet nárůst globální průměrné globální teploty o 1,5°C. V sektoru energetiky je

ve všech variantách předpokladem dosažení téměř dekarbonizované výroby se silným podílem obnovitelných zdrojů energie (cca 80 %) a zapojením výroby energie v jaderných elektrárnách (cca 15 %), dále flexibilita systému a využití technologií pro zachycování a ukládání uhlíku (CCS).





Strategie 2050

Udržitelné investice v EP

Spravedlivá transformace energetiky

Komise zároveň specifikuje sedm oblastí se strategickým významem pro dekarbonizaci. Jako první uvádí energetickou účinnost a požadavek snížení spotřeby energie do roku 2050 o polovinu oproti roku 2005. Další oblastí je elektrifikace při současném maximálním využití obnovitelných zdrojů energie. Analýza předpokládá, že do roku 2050 se podíl elektřiny na konečné poptávce po energii zdvojnásobí na úroveň 53 %, přičemž objem výroby elektřiny může dosáhnout až 2,5 násobku dnešní úrovně. K dekarbonizaci významným způsobem přispěje také rozvoj čisté, bezpečné a propojené mobility, zavedení chytré infrastruktury, využití biohospodářství, vč. pohlcování emisí, konkurenceschopný průmysl a oběhové hospodářství a zachycování a ukládání uhlíku (CCS) jako řešení zbývajících emisí.

Rychlost a úspěšnost přechodu na klimaticky neutrální ekonomiku je podmíněna dostatečnou výší investic. Analýza uvádí, že dosažení nulových emisí bude vyžadovat navýšení investic do energetického systému a související infrastruktury. Konkrétně bude třeba současnou úroveň investic (nyní 2 % HDP) zvýšit

na 2,8 % HDP, což znamená dodatečné investice v objemu 175 až 290 miliard eur ročně. Za drtivou většinu těchto investic bude zodpovědný soukromý sektor a domácnosti. Mobilizaci finančních prostředků by měl usnadnit víceletý finanční rámec (MFF)



na období 2021 až 2027, jehož podobu nyní projednávají členské státy a Evropský parlament. Komise také zdůrazňuje klíčovou roli finančního sektoru. Přeměnu soukromého kapitálu na zelené finance by měl zajistit akční plán pro udržitelné finance. Důležitou úlohu při přechodu na klimaticky neutrální ekonomiku budou mít i daně v oblasti životního prostředí, tvorba cen uhlíku a revidované schémata dotací.

Evropská komise předložila dlouhodobou strategii Čistá planeta pro všechny s cílem zahájit celoevropskou diskusi, která by umožnila počátkem roku 2020 přijmout ambiciózní strategii k Rámcové úmluvě OSN o změně klimatu tak, jak to stanoví Pařížská dohoda. Komise vyzývá evropské instituce, aby zvážily vizi klimaticky neutrální Evropy v roce 2050. Na úrovni Evropské rady proběhne diskuse o budoucnosti EU v rumunském Sibiu dne 9. května 2019. Zároveň členské státy předloží Komisi do konce roku 2018 své návrhy integrovaných národních plánů v oblasti klimatu a energetiky členské státy, které budou základem pro dosažení klimaticko-energetických cílů do roku 2030 a současně by měly brát v úvahu dlouhodobý výhled.



Strategie 2050

Udržitelné investice v EP

Spravedlivá transformace energetiky

UDRŽITELNÉ INVESTICE V EP

Balíček legislativních návrhů, které předložila Evropská komise letos v květnu s cílem umožnit propojení finančního sektoru s politikou klimatu, projednávají v Evropském parlamentu Hospodářský a měnový výbor (ECON) a Výbor pro životní prostředí, veřejné zdraví a bezpečnost potravin (ENVI).



Diskuse ohledně vytvoření jednotného klasifikačního systému (taxonomie) pro udržitelné

finance proběhla na společné schůzi výborů ECON a ENVI dne 6. prosince. **Společnou zprávu** k návrhu nařízení o zřízení rámce pro usnadnění udržitelného investování představili finská europoslankyně Sirpa Pietikäinenová (EPP) a nizozemský europoslavec Bas Eickhout (Zelení). Legislativní návrh stanoví kritéria a postup pro určení ekologicky udržitelných investic. Členové obou výborů v diskusi podpořili ambiciózní přístup zpravodajů, kteří kladou důraz na harmonizovaná pravidla, koherenci mezi jednotlivými návrhy z balíčku udržitelných investic a na sledování všech tří ESG ukazatelů, tj. environmentálních, sociálních a správních. Pozměňovací návrhy bylo možné předložit do 12. prosince.

Návrh zprávy k nařízení o zveřejňování informací ohledně udržitelných investic a rizik týkajících se udržitelnosti schválili členové výboru ECON dne 5. listopadu poměrem hlasů 41 pro a 2 proti. Europoslanci přijali přístup nizozemského zpravodaje Paula Tanga (S&D), který navrhuje zpřísnit a upřesnit požadavky v rámci procesu přijímání investičních rozhodnutí v oblasti udržitelnosti. S ohledem na začleňování ESG faktorů

do procesu rozhodování doplňuje návrh Komise o některé definice.

Vyzývá investory, aby svá investiční rozhodnutí prováděli s náležitou péčí (due diligence), včetně posouzení skutečných nebo potenciálních nepříznivých ESG faktorů a rizik týkajících se udržitelnosti. Aby účastníci finančního trhu mohli plnit svou povinnost náležité péče, měly by společnosti, do nichž se investuje, zveřejňovat spolehlivé, srovnatelné a harmonizované informace. S tímto požadavkem zpravodaj v příloze I.a. specifikuje ESG faktory a ukazatele, ke kterým by měli účastníci finančního trhu přihlížet.

Členové výboru ECON přijali dne 13. prosince pozici Evropského parlamentu k návrhu nařízení o referenčních hodnotách pro nízkouhlíkové investice a investice s pozitivním uhlíkovým dopadem. **Návrh zprávy** britské europoslankyně Neeny Gillové (S&D) byl přijat poměrem hlasů 42 pro a 1 proti. Europoslanci mj. navrhují předefinovat pojem *nízkouhlíkové investice*, jako investice související s Pařížskou dohodou a investice související s klimatickým přechodem.

Strategie 2050

Udržitelné investice
v EP

Spravedlivá
transformace
energetiky

SPRAVEDLIVÁ TRANSFORMACE ENERGETIKY

**Španělsko uzavře do konce roku na-
prostou většinu svých zbývajících
uhelných dolů. Dne 26. října podepsala
španělská vláda **dohodu** s odborovými
svazy ohledně transformace uhelných re-
gionů. Plán zahrnuje předčasný odchod
do důchodu pro stávající zaměstnance
a částku 250 milionů eur, která bude vy-
hrazena na oživení těžebních oblastí a
podporu podnikatelských aktivit.**

Dohodu, která obsahuje opatření pro roky 2019 až 2027, doplní akční plány, které by měly napomoci regionům získat prostředky z národních a evropských fondů a podpořit tak vytváření nových pracovních míst, včetně příležitostí v oblasti obnovitelných zdrojů energie a energetické účinnosti.

Odborové svazy jsou s výsledkem jednání spokojeny a hovoří o spravedlivé transformaci energetiky. Do konce roku dojde k uzavření



10 soukromých dolů, přičemž práci ztratí více než tisíc zaměstnanců. Dohoda zaručuje horníkům, kteří dovršili věk 48 let, nárok na předčasný důchod. Zároveň budou vytvářeny nové pracovní příležitosti v rekultivaci krajiny či poskytnuta možnost rekvalifikace na zaměstnání v jiných průmyslových odvětvích.

Současná dohoda je v zásadě završením iniciativy španělské vlády z roku 2016. Ta v souladu s **rozhodnutím** Rady EU o státní podpoře k usnadnění uzavírání nekonkurenčních dolů notifikovala v dubnu 2016 plán na poskytnutí veřejné podpory ve výši 2,13 miliard eur provozovatelům 26 uhelných

dolů. Doly, které tuto finanční podporu obdržely, musí být uzavřeny nejpozději do konce letošního roku, přičemž podpora na mimořádné náklady může být vyplácena na základě dohodnutého plánu až do roku 2027. Pokud by nedošlo k uzavření dolů, museli by provozovatelé dolů poskytnutou částku vrátit jako neoprávněně vyplacenou veřejnou podporu.

Přechod na klimaticko-neutrální energetiku je finančně náročný zejména pro země s vyšší závislostí na uhlí. Místopředseda Evropské komise a komisař pro energetikou unii Maroš Šefčovič v této souvislosti letos v říjnu konstatoval, že Komise je flexibilní, pokud jde o přesun finančních prostředků EU, které jsou k dispozici v rámci současného rozpočtu tak, aby pomohly uhelným regionům, které jsou v procesu transformace. Zároveň Evropský parlament ve své průběžné zprávě k návrhu víceletého finančního rámce (MFF) na příští finanční období vyzývá Komisi, aby předložila návrh nařízení, kterým by se vytvořil nový Fond pro spravedlivou transformaci energetiky, a to ve výši 4,8 miliard eur.



ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

COP24

Trendy v energetice

Aliance mezi Afrikou
a Evropou

COP24

Ve dnech 2. až 14. prosince proběhla v Katovicích konference OSN o změně klimatu COP24. Setkání provázely určité pochybnosti a nedůvěra ve schopnost lidstva učinit zásadní kroky, které zpomalí klimatické změny a zároveň obavy některých zemí, zda radikální snaha o dekarbonizaci nezpůsobí chaos jejich ekonomik.

Atmosféru jednání ovlivnily nepokoje, které probíhaly v Paříži i jinde ve Francii. Protesty byly vyvolány vládními návrhy na zvýšení daní z pohonných hmot s cílem podpořit čistší mobilitu. Vzhledem k situaci v Paříži odřekl svoji účast na světové konferenci francouzský premiér Édouard Philippe. Na pondělním oficiálním zahájení ho zastoupil francouzský ministr pro životní prostředí a energetiku François de Rugy. Ve svém projevu připustil, že přechod k dekarbonizované ekonomice bude znamenat „politická rozhodnutí, která nebudou snadná“. Solidarita a spravedlivá transformace ekonomiky byly klíčovými tématy polského předsednictví COP24. Polský

prezident Andrzej Duda představil Slezskou deklaraci solidarity a spravedlivé transformace, kterou ke dni 10. prosince podepsalo 47 zástupců států (aktuální seznam [zde](#)). Deklarace zdůrazňuje, že vytváření pracovních příležitostí a spravedlivá transformace mají zásadní význam pro zajištění veřejné podpory pro dlouhodobé snižování emisí a pro dosažení dlouhodobých cílů z Pařížské dohody.

Vedle představitelů vlád se světové konference účastnili také zástupci nevládních organizací, průmyslu, výzkumných institucí, či akademické sféry v celkovém počtu 30 000 účastníků. V rámci prezentací během středního panelu k inovaci zazněly nepříznivé údaje ohledně emisí skleníkových plynů a o pokračujících klimatických změnách. Podle zprávy výzkumného projektu [Global Carbon Project](#) se globální emise CO₂ v letošním roce zvýší o více než 2 %. Zavedení nových technologií zatím není dostačující pro dosažení cílů z Pařížské dohody. K obdobným závěrům došla i Mezinárodní energetická agentura (IEA), která [uvádí](#), že roční objem emisí vyspělých ekonomik se v roce 2018 zvýšil, čímž se přerušila kle-

sající tendence uplynulých pěti let. Ředitelka Tyndallova centra pro výzkum klimatické změny Corinne Le Quéré uvedla, že rostoucí poptávka po energii je rychlejší než úsilí o dekarbonizaci. V letošním roce zaznamenaly největší meziroční nárůst emisí Čína (o 4,7 %) a Indie (o 6,3 %), a to zejména v důsledku využívání uhlí.

V pracovních skupinách probíhala složitá jednání o nastavení jasných pravidel pro vykazování emisí a ohledně poskytování peněžní podpory pro rozvojové země na financování dopadů klimatických změn. Zatímco rozvojové země a země s rozvíjející se ekonomikou požadovaly jasná a předvídatelná pravidla pro poskytování finanční podpory, rozvinuté země usilovaly o nastavení transparentních pravidel pro měření úrovně emisí skleníkových plynů. Polské předsednictví COP24 v pátek 14. prosince [zveřejnilo návrhy](#) finálního znění projednávaných dokumentů.



ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENÁŘ
UDÁLOSTÍ

COP24

Trendy v energetice

Aliance mezi Afrikou
a Evropou

TRENDY V ENERGETICE

Mezinárodní energetická agentura (IEA) v listopadu zveřejnila zprávu o nejnovějších světových trendech v oblasti energetiky. Analýza konstatuje, že zásadní význam pro další směřování sektoru energetiky budou mít vládní politiky a preference.

Prognóza [World Energy Outlook](#) předkládá různé možnosti pro budoucí vývoj energetického systému. Scénář New Policies vychází z nejnovějších trendů nastavovaných v politice snižování emisí, včetně klimatických cílů stanovených v Pařížské dohodě. Odlišnou situaci načrtává scénář Current Policies a dochází k závěru, že pokud nedojde k žádné změně v současných politikách, povede to k narůstajícímu tlaku v oblasti bezpečnosti. Ve scénáři Sustainable Development předkládá IEA vizi akcelerovaného přechodu na čistou energii, který by zajistil nezbytné podmínky pro zastavení klimatických změn a všeobecný přístup k energii. Podle analýzy IEA je v zásadě kterýkoliv

z předkládaných scénářů možný, přičemž rozhodující pro budoucí vývoj budou opatření, která přijmou zástupci vlád.

Scénář New Policies předpokládá, že do roku 2040 stoupne podíl obnovitelných zdrojů energie na výrobě elektřiny z dnešních

25 % na více než 40 % a výroba z uhlí bude mít opačnou tendenci. Nárůst výroby energie z volatilních obnovitelných zdrojů bude vyžadovat značnou flexibilitu systému. Agentura konstatuje, že náklady na skladování energie se rychle snižují a baterie začínají konkurovat plynovým elektrárnám, které vyrovnávají krát-





ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

**ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ**

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

COP24

Trendy v energetice

Aliance mezi Afrikou
a Evropou

kodobé výkyvy v nabídce a poptávce. Nicméně konvenční elektrárny zůstávají hlavním zdrojem flexibility systému, přičemž skladování energie, výstavba nových propojení a zapojení strany poptávky je ve vztahu k těmto zdrojům pouze doplňující.

V současné době prochází sektor elektroenergetiky významnou transformací. Podíl elektřiny na globální konečné spotřebě dosahuje 20 % a podle předpokladu dále poroste. V závislosti na rozvoji elektromobility, vytápění elektřinou, či přístupu k využívání elektrické energie v rozvojových ekonomikách by mohla globální poptávka po elektřině do roku 2040 vzrůst oproti dnešní úrovni až o 90 %. Ve scénáři Future is Electric předkládá IEA vizi třetinového podílu elektřiny na globální konečné spotřebě v roce 2040, a to za předpokladu, že alespoň polovina vozového parku bude na elektrický pohon a zároveň dojde k nárůstu využívání elektřiny v průmyslu i v sektoru budov. Scénář zároveň upozorňuje na riziko spojené s elektrifikací, resp. na riziko přesunu produkce emisí. V této souvislosti IEA poukazuje na nezbytnost dekarbonizace výroby elektřiny



ny a konstatuje, že změny v oblasti elektroenergetiky vyžadují neustálou bdělost.

Podíl elektřiny vyrobené v jaderných elektrárnách se pohybuje okolo 10 %, přičemž prognóza předpokládá, že do roku 2030 bude největším výrobcem z jádra Čína. Zhruba dvě třetiny jaderných elektráren ve vyspělých ekonomikách jsou starší než 30 let. Rozhodnutí o jejich uzavření, či případném prodloužení provozu bude mít významný dopad na množství emisí skleníkových plynů, energetickou bezpečnost i výši potřebných investic.

Výkonný ředitel IEA Fatih Birol konstatuje, že více než 70 % celosvětových investic do energetiky pochází od státních subjektů nebo je výsledkem vládních opatření. V pravomoci veřejné správy je také vytvořit rámec pro zvyšování energetické účinnosti. Proto budou mít vládní politiky a preference klíčovou roli pro další směřování energetiky.



ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

COP24

Trendy v energetice

Aliance mezi Afrikou
a Evropou

ALIANCE MEZI AFRIKOU A EVROPOU

Evropská unie společně s Africkou unií budoují nové partnerství. Aliance mezi Afrikou a Evropou má za cíl posílit udržitelné investice a podpořit zaměstnanost. Konkrétní podobu aliance získala v platformě na vysoké úrovni pro investice do udržitelné energetiky v Africe.

Platformu na vysoké úrovni EU-Afrika pro investice do udržitelné energetiky v Africe zahájily obě Unie na **Africkém investičním fóru** v Johannesburgu, které se uskutečnilo ve dnech 7. až 9. listopadu pod záštitou Africké rozvojové banky. Platforma sdružuje subjekty z veřejného, soukromého a finančního sektoru a akademické obce z Afriky a Evropy. Cílem iniciativy je identifikovat investice do energetiky s vysokým dopadem na růst a tvorbu pracovních míst, analyzovat rizika spojená s investicemi do energetiky a navrhnout politické pokyny pro udržitelné investice a podnikatelské prostředí a podpořit výměny

mezi africkým a evropským soukromým sektorem.

Téma vztahů obou kontinentů bylo jedním z ústředních témat **projevu o stavu Unie**, který přednesl předseda Evropské unie Jean-Claude Juncker na zářijovém plenárním zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku. Juncker zdůraznil, že do budoucna mají oba kontinenty zájem budovat nové vyvážené partnerství, které bude založené na vzájemných závazcích. Konstatoval, že se předpokládá, že do roku 2050 bude v Africe žít

2,5 miliardy lidí, což znamená, že každý čtvrtý člověk bude Afričan. Komise přišla s návrhem **nové aliance mezi Afrikou a Evropou**, která by měla v příštích pěti letech v Africe přispět k vytvoření až 10 milionů pracovních míst, či zajištění investic do obnovitelných zdrojů energie o předpokládaném výkonu 5 GW. Iniciativa navazuje na příležitosti, které bylo možné realizovat v rámci současného víceletého finančního rámce EU, a které podle předpokladu budou do roku 2020 mobilizovat v Africe investice v hodnotě zhruba 44 miliard eur.





ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Pozice EP k návrhu
víceletého finančního
rámce

Přijatá legislativa
zimního balíčku

Kompromis k rizikové
přípravenosti dosažen

Podíl jádra v roce 2050
až čtvrtina

Nástroj pro propojení
Evropy

POZICE EP K NÁVRHU VÍCELETÉHO FINANČNÍHO RÁMCE

Evropský parlament dne 14. listopadu na plenárním zasedání ve Štrasburku přijal průběžnou zprávu k víceletému finančnímu rámci na období 2021 – 2027. Europoslanci požadují rozpočet ve výši 1 324,1 miliardy eur (v cenách roku 2018), což odpovídá 1,3 % hrubého národního důchodu EU-27. Zároveň navrhují rozšíření seznamu potenciálních nových vlastních zdrojů.

Europoslanci vyzývají Radu EU, aby uplatnila překlenovací ustanovení v čl. 312 odst. 2 SFEU, a umožnila přijetí nařízení o víceletém finančním rámci kvalifikovanou většinou. Zároveň na Radu EU apelují, aby k dohodě v rámci trialogu ohledně příštího víceletého finančního rámce došlo ještě před evropskými volbami, které proběhnou v květnu 2019. Zdržení by mohlo ohrozit čerpání z programů EU tak, **jak tomu bylo v minulosti**.

Průběžná zpráva konstatuje, že celková výše prostředků navržená Komisí ve výši 1,1 % hrubého národního důchodu (HND) představuje ve srovnání se současným víceletým



finančním rámcem reálné snížení prostředků a neumožní Unii plnění politických závazků. Proto europoslanci navrhují navýšení podílu členských zemí na 1,3 % HND.

Evropský parlament nesouhlasí se škrty v oblasti kohezní politiky, společné zemědělské politiky, Evropského sociálního fondu a Iniciativy pro zaměstnanost mladých lidí.

Zároveň, v souladu se závazky plynoucími z Pařížské dohody, EP prosazuje navýšení výdajů vyčleněných na opatření v souvislosti s klimatickou změnou. Finance pro tuto oblast by měly tvořit v budoucnu 30 % rozpočtu a Parlament chce tohoto cíle dosáhnout co nejdříve.

Europoslanci navrhují zcela konkrétní úpravy stropů pro závazky a platby, např. pro program Horizont Evropa žádají rozpočet ve výši 120 miliard eur (návrh Komise předpokládá necelých 100 miliard eur), dále žádají navýšit prostředky pro program InvestEU, či posílit úroveň financování dopravní infrastruktury prostřednictvím Nástroje pro propojení Evropy (CEF). Také požadují přidělení prostředků ve výši 4,8 miliard eur pro nový Fond pro spravedlivou transformaci energetiky, jehož cílem by bylo řešit negativní společenské, socioekonomické a environmentální dopady přechodu od závislosti na uhlí. V této souvislosti vyzvali Komisi, aby předložila návrh nařízení, kterým se fond vytvoří.

Evropský parlament podporuje návrh Komise na zavedení nových vlastních zdrojů, které by



ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Pozice EP k návrhu
víceletého finančního
rámce

Přijatá legislativa
zimního balíčku

Kompromis k rizikové
přípravenosti dosažen

Podíl jádra v roce 2050
až čtvrtina

Nástroj pro propojení
Evropy

kromě zajištění dostatečné výše prostředků pro rozpočet EU měly vést ke snížení podílu příspěvků založených na HND. Europoslanci požadují, aby byl seznam potenciálních nových vlastních zdrojů rozšířen o daně z finančních transakcí a finanční mechanismus založený na kompenzačních opatřeních na hranicích v souvislosti s uhlíkem a předcházení efektu carbon leakage. Takové opatření by pomohlo zajistit rovné podmínky v mezinárodním obchodu, omezit přesouvání výroby do zahraničí a současně by vedlo k zahrnutí nákladů spojených se změnou klimatu do ceny dováženého zboží.

Dále Evropský parlament trvá na zavedení příjmů do evropského rozpočtu, jako jsou pokuty ukládané podnikům za porušení pravidel Unie, pokuty za opožděné platby příspěvků členských států, nebo pokuty vyplývající z rozsudků Soudního dvora Evropské unie, včetně paušálních částek a penále uložených členským státům na základě řízení o nesplnění povinnosti vyplývající z legislativy EU.

V souvislosti s posílením vazby mezi financováním EU a dodržováním zásad právního



státu podpořil Evropský parlament návrh Komise na zavedení nového mechanismu, který by zajistil dodržování hodnot zakotvených v článku 2 [Smlouvy o Evropské unii](#) a podle něž by členské státy, které by tyto hodnoty nedodržovaly, nesly finanční důsledky.

Evropský parlament v této souvislosti připomíná, že takové opatření nesmí mít vliv na povinnost členských států provádět platby konečným příjemcům.



ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Pozice EP k návrhu
víceletého finančního
rámce

Přijatá legislativa
zimního balíčku

Kompromis k rizikové
přípravenosti dosažen

Podíl jádra v roce 2050
až čtvrtina

Nástroj pro propojení
Evropy

PŘIJATÁ LEGISLATIVA ZIMNÍHO BALÍČKU

Rada EU dne 4. prosince formálně přijala tři legislativní návrhy, které byly předloženy v rámci zimního balíčku Čistá energie pro všechny Evropany, konkrétně směrnici o energetické účinnosti, směrnici o podpoře energie z obnovitelných zdrojů a nařízení o správě energetické unie. Předpokládá se, že všechny tři legislativní texty budou publikované v Úředním věstníku EU dne 21. prosince 2018.

Formálním přijetím v Radě EU se završil legislativní proces, který začal předložením návrhů Komise v listopadu 2016. Společnou pozici ke všem třem návrhům pro meziinstitucionální jednání přijala Rada EU během roku 2017. Následovala intenzivní jednání s Evropským parlamentem a Komisí. Dohoda v rámci trialogu o konečné podobě legislativních textů byla dosažena v červnu 2018. Evropský parlament dohodu formálně potvrdil dne 13. listopadu 2018.



Přijetím legislativy se tak definitivně potvrdily evropské klimatické cíle a pravidla, jak těchto cílů dosáhnout. Od roku 2030 bude muset v Evropské unii nejméně 32 % spotřebované energie pocházet z obnovitelných zdrojů a energetická účinnost se do roku 2030 zvýší na 32,5 % oproti 20 % stanoveným jako cíl pro rok 2020.

Některé členské země se hlasování v Radě EU zdržely, nebo hlasovaly proti,

a to odkazem na ambiciózní článek 7 směrnice o energetické účinnosti, který stanovuje 0,8% cíl ročních úspor v celkové spotřebě energie. Česká republika, která hlasovala proti, ve svém prohlášení potvrdila plnou angažovanost v souvislosti s energetickou účinností, dekarbonizací i udržitelnou energetickou politikou. Nicméně projevila pochybnosti o možnosti dosáhnout dohodnutých ročních úspor nákladově efektivním způsobem.



ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Pozice EP k návrhu
víceletého finančního
rámce

Přijatá legislativa
zimního balíčku

Kompromis k rizikové
přípravenosti dosažen

Podíl jádra v roce 2050
až čtvrtina

Nástroj pro propojení
Evropy

KOMPROMIS K RIZIKOVÉ PŘÍPRAVENOSTI DOSAŽEN

Na konci listopadu byla v rámci triangu dosažena shoda na dalším legislativním předpisu z balíčku „Čistá energie pro všechny Evropany“ – nařízení o rizikové připravenosti v elektroenergetice. Dne 5. prosince byl kompromis **schválen** velvyslanci členských zemí EU, vydání předpisu v Úředním věstníku EU tak můžeme očekávat kolem poloviny roku 2019.

Nařízení ruší **původní směrnici** o opatřeních pro zabezpečení dodávek elektřiny a investic do infrastruktury z roku 2006 a cílí na větší spolupráci mezi zeměmi EU v předcházení a řešení krizových stavů v elektroenergetice. Je provázáno se směrnicí a nařízením o trhu s elektřinou, jejichž přijetí očekáváme v nejbližší době.

Členské státy budou dle požadavků nařízení muset určit národní odpovědné autority a krizové koordinátory, kteří budou spolupracovat

s jejich protistranami z ostatních členských států. Na základě evropských metodik, vypracovaných agenturou ENTSO-E budou připraveny národní a regionální krizové scénáře, které mají identifikovat potenciální budoucí rizika pro bezpečnost dodávek. Na tyto scénáře pak navážou národní plány rizikové připravenosti, ve kterých mají být stanovena konkrétní opatření pro předcházení a řešení stavu nouze na národní i regionální úrovni. Nařízení staví na první místo v řešení krizových situací samotný trh s elektřinou, čímž přispívá cílům Energetické unie. Dokumenty

mají být aktualizovány minimálně každé 4 roky.

V případě rizika krize v dodávkách elektřiny se mají členské státy vzájemně informovat, bilaterálně jakož i prostřednictvím Electricity Coordination Group, jejíž roli nařízení posiluje. Průběh krizové nebo výjimečné situace musejí země popsat v hodnotící zprávě, na základě které mají v budoucnu upravit své plány rizikové připravenosti. Evropská komise má v celém procesu poradní roli a právo vydávat nezávazná doporučení.





ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENÁŘ
UDÁLOSTÍ

Pozice EP k návrhu
víceletého finančního
rámce

Přijátá legislativa
zimního balíčku

Kompromis k rizikové
připravenosti dosažen

Podíl jádra v roce 2050
až čtvrtina

Nástroj pro propojení
Evropy

PODÍL JÁDRA V ROCE 2050

AŽ ČTVRTINA

Konzultační společnost FTI připravila pro evropské sdružení jaderného průmyslu Foratom analýzu dekarbonizace k roku 2050, jejíž tři scénáře predikují instalovanou kapacitu jaderných zdrojů v rozmezí 36 a 150 GW.

Zajistit potřebnou nízkouhlíkovou elektřinu a napomoci snížit ekonomickou zátěž spotřebitelů při transformaci na nízkouhlíkové hospodářství má 25% podíl jaderné energie.

Kromě aspektu dekarbonizace ekonomiky se analýza věnuje také znečištění ovzduší a využití půdy a zdrojů. Dochází k závěru, že ve scénáři s vyšším podílem jaderných zdrojů budou nároky na využití půdy o 15800 km² nižší, což představuje zhruba polovinu plochy Belgie.

Studie varuje, že zatímco rozšíření životního cyklu stávajících jaderných elektráren je

obecně konkurenceschopnější vůči jiným zdrojům s nízkými emisemi uhlíku, nové jaderné zdroje budou muset dosáhnout výrazného snížení nákladů, aby uspěly na liberalizovaném evropském energetickém trhu,

na němž díky výrazně nižším investičním nákladům hrají obnovitelné zdroje energie hlavní roli.

Více viz [zde](#).





ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Pozice EP k návrhu
víceletého finančního
rámce

Přijatá legislativa
zimního balíčku

Kompromis k rizikové
připravenosti dosažen

Podíl jádra v roce 2050
až čtvrtina

Nástroj pro propojení
Evropy

NÁSTROJ PRO PROPOJENÍ EVROPY

Nástroj pro propojení Evropy (CEF) by v příštím finančním období měl významným způsobem přispět k plnění závazků Evropské unie vyplývajících z Pařížské dohody. Návrh nařízení pro zřízení nástroje předpokládá, že 60 % prostředků CEF bude investováno do projektů, které mají souvislost s klimatickou změnou.

Komise předložila návrh nařízení na zřízení Nástroje pro propojení Evropy pro příští finanční období v červnovém balíčku legislativních návrhů v souvislosti s návrhem víceletého finančního rámce (MFF). Nástroj CEF podporuje strategické projekty v oblasti dopravy, energetiky a digitálního rozvoje od roku 2014. Pro finanční období 2021-2027 Komise navrhuje posílit environmentální rozměr nástroje CEF. Doporučuje, aby 60 % z prostředků CEF bylo investováno do projektů, které mají souvislost s klimatickou změnou, a navrhuje uvolnění finančních prostředků ve výši 42,27 miliard eur v cenách roku

2018. Z toho 30,62 miliard eur je určeno na sektor dopravy, 8,65 miliard eur na sektor energetiky a 3 miliardy na digitalizaci.



Svoji pozici k návrhu Komise přijal Evropský parlament dne 22. listopadu na společné schůzi Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) a Výboru pro dopravu a cestovní ruch (TRAN). Europoslanci požadují navýšení rozpočtu CEF na 43,85

miliard eur, přičemž 33,51 miliard by mělo být určeno na projekty v dopravě, 7,68 miliard eur na projekty z oblasti energetiky a 2,66 miliard na digitalizaci. V sektoru energetiky má podpora mj. směřovat na propojení elektrických soustav, skladování energie, či zavádění chytrých sítí. O návrhu zprávy Evropský parlament hlasoval v rámci plenárního zasedání dne 12. prosince.

Rada EU přijala svoji vyjednávací pozici dne 3. prosince. Stanovisko Rady je v této fázi jen obecné. Nezahrnuje finanční a horizontální otázky, o kterých diskutuje v rámci jednání o víceletém finančním rámci. Členské státy navrhuji, aby 40 % finančních prostředků, které budou určeny pro sektor dopravy, bylo vyhrazeno na projekty v souvislosti s inteligentní, udržitelnou, inkluzivní a bezpečnou mobilitou. Ministři zároveň zdůraznili nezbytnost součinnosti mezi jednotlivými sektory. Dohodnutá obecná pozice je zároveň mandátem pro zahájení meziinstitucionálních jednání s Evropským parlamentem a Komisí.



ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Soudní řízení
ohledně rozhodnutí
postavit novou
uhelnou elektrárnu

Rozhodnutí
Tribunálu EU

SOUDNÍ ŘÍZENÍ OHLEDNĚ ROZHODNUTÍ POSTAVIT NOVOU UHELNOU ELEKTRÁRNU

Nevládní organizace ClientEarth dne 29. října zveřejnila **prohlášení**, že postaví **před soud** polskou společnost Enea, a to kvůli rozhodnutí postavit uhelnou elektrárnu Ostrołęka C o instalovaném výkonu 1 GW. Podle ClientEarth se s ohledem na rostoucí ceny uhlíku, zvýšenou konkurenceschopnost obnovitelných zdrojů a dopady evropské legislativy jedná o neobhajitelné finanční riziko.

Rozhodnutí ohledně investice v hodnotě 1,2 miliardy eur proběhlo v září na schůzi akcionářů, a to i přes jednoznačný nesouhlas menšinových akcionářů, mezi které patří i ClientEarth. Nezávislý finanční think-tank **Carbon Tracker** ve své analýze uvádí, že projekt Ostrołęka C je „předurčen k finanční a hospodářské katastrofě“, přičemž zpráva naznačuje, že uhelná elektrárna bude trvale nezisková a v průběhu své existence přinese

čistou zápornou hodnotu ve výši 1,7 miliardy eur. Jako hlavní důvody uvádí rostoucí cenu uhlíku a značnou nejistotu, pokud jde o možnost společnosti Enea účastnit se s elektrárnou Ostrołęka C na trhu kapacitních mechanismů.

Polsko zavedlo tzv. celotřížní kapacitní mechanismy, které mají pomoci při řešení dlouhodobých strukturálních problémů na trhu s elektřinou. V rámci tohoto opatření mohou poskytovatelé kapacity získat finanční náhradu za to, že jsou k dispozici k výrobě elektřiny. Výběr příjemců veřejné podpory bude probíhat prostřednictvím tzv. holandských aukcí, které jsou otevřené pro stávající i pro nové výrobce elektřiny, včetně obnovitelných zdrojů, strany poptávky i skladování elektřiny. V případě nových zdrojů mohou získat smlouvu až na 15 let. Zpráva Carbon Tracker **uvádí**, že pokud se ztráta provozu elektrárny Ostrołęka C bude financovat prostřednictvím kapacitního mechanismu, může to vyvolat značný odpor u ostatních potenciálních příjemců, a to zejména s ohledem na zprávu Nejvyššího kontrolního úřadu z roku 2014, podle které není projekt pro energetickou bezpečnost Polska nezbytný.

Polská vláda výstavbu nové elektrárny obhajuje právě s odkazem na energetickou bezpečnost. Zároveň prohlásila, že se jedná o poslední výstavbu velké uhelné elektrárny v Polsku.

V současnosti uhlí zaujímá v polském energetickém mixu 80% podíl. Podle návrhu **dlouhodobé strategie**, který polské ministerstvo zveřejnilo koncem listopadu, je cílem Polska, aby do roku 2030 poklesl podíl uhelných zdrojů v energetickém mixu na 60 % a do roku 2040 na 30 %. Nicméně, jak konstatuje nevládní organizace **Climate Action Network (CAN)**, celkový objem uhelných zdrojů poklesne fakticky jen minimálně, protože snížení podílu uhlí má být dosaženo především díky předpokládanému nárůstu poptávky po energii, která by měla být pokryta jinými zdroji, včetně jádra.

Poláci v dlouhodobé strategii počítají s výstavbou prvního bloku jaderné elektrárny o instalovaném výkonu 1 – 1,5 GW s předpokládaným termínem ukončení výstavby v roce 2033.



ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Soudní řízení
ohledně rozhodnutí
postavit novou
uhelnou elektrárnu

Rozhodnutí
Tribunálu EU

ROZHODNUTÍ TRIBUNÁLU EU

Tribunál EU dne 15. listopadu 2018 **zrušil rozhodnutí** Evropské komise ohledně zavedení schématu kapacitního mechanismu ve Velké Británii. Podle názoru Tribunálu EU měla Komise zahájit vyšetřovací postup, aby lépe posoudila slučitelnost s pravidly EU o veřejné podpoře.

Rozhodnutí Komise z července 2014 zpochybnila před soudem společnost **Tempus Energy** s argumentem, že britské schéma pro podporu kapacitních mechanismů upřednostňuje výrobu z fosilních paliv na úkor alternativních technologií, včetně potenciálu na straně poptávky.

Rozsudek Tribunálu EU konstatuje, že Komise při posuzování slučitelnosti nemusí vycházet pouze z informací obsažených v notifikační žádosti, ale může, a v případě potřeby by měla, vyhledat relevantní informace nezbytné pro kvalifikované rozhodnutí.

Společnost Tempus Energy ve sporu prokázala, že Komise nepřezkoumala a řádně nezhodnotila všechny informace, které měla k dispozici a které byly relevantní pro účely posouzení slučitelnosti navrženého podpůrného schématu s právem EU a fungováním jednotného trhu.



Soud má za to, že v daném případě jsou okolnosti přijatých opatření velmi komplexní. Jednalo se o první případ, ve kterém Komise rozhodovala o notifikaci kapacitních mechanismů, a to s významnými dopady na trh v UK. Veřejná podpora dosa-

huje částky v rozmezí 0,9 až 2,6 miliard eur ročně, přičemž schéma je rozvržené na dobu 10 let. Soud konstatoval, že Komise řádně nezhodnotila úlohu strany poptávky v rámci kapacitního trhu a nezjistila, zda je schéma podpory navrženo tak, aby se ho mohla účastnit i strana poptávky.

Proto Tribunál EU rozhodl, že Komise měla v roce 2014 zahájit vyšetřovací řízení ohledně plánů UK na zavedení schématu kapacitních mechanismů a lépe posoudit jeho slučitelnost s pravidly EU o veřejné podpoře.

Přestože britská vláda vyjádřila přesvědčení, že platby výrobcům elektřiny jsou nejvhodnější způsob jak s co nejnižšími náklady zajistit bezpečnost dodávek, musí nyní schéma podpory pozastavit a učinit příslušná opatření. Rozsudek Tribunálu je možné napadnout odvoláním ze strany účastníků řízení. S ohledem na význam posuzované věci lze proto očekávat, že toto rozhodnutí nebude konečným verdiktem Soudního dvora EU.



ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Brexit

BREXIT

Po měsících vyjednávání o podobě brexitu dospěli vyjednaváči ke kompromisní dohodě. Evropská komise dne 14. listopadu zveřejnila **návrh dohody o brexitu a návrh politického prohlášení o rámci pro budoucí vztahy**. Dohodnutá pravidla nyní musí projít schvalovacím procesem jak v EU, tak ve Spojeném království Velké Británie a Severního Irsku.

V oblasti energetiky a politiky klimatických změn se EU a UK dohodly na vytvoření rámce pro usnadnění technické spolupráce mezi provozovateli přenosových soustav a subjekty zajišťujícími jejich využití a na vytvoření mechanismu, který zajistí bezpečnost dodávek a efektivní trh s energiemi. Obě strany také plánují uzavření dohody o jaderné spolupráci, která bude založena na současných standardech jaderné bezpečnosti. Vyjednaváči se dále shodli na budoucí spolupráci v oblasti tvorby cen uhlíku a propojení trhu s emisními povolenkami.

V oblasti standardů ochrany životního prostředí se zástupci EU a UK shodli, že po odchodu Velké Británie z EU by nemělo dojít k jejich uvolnění. Velká Británie se zavázala, že legislativní předpisy týkající se životního prostředí budou ve shodě se standardy EU platnými na konci přechodného období. Přičemž pokryty budou všechny oblasti, včetně

přístupu k informacím, odpadovému hospodářství, průmyslových emisí, cílů pro emise skleníkových plynů, či oblasti klimatických změn.

Vzhledem ke skutečnosti, že UK nebude po vystoupení z EU pod jurisdikcí Soudního dvora EU, zřídí vláda Velké Británie nezávislý





ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Brexit

orgán, který bude mít pravomoc zahájit šetření a ukládat sankce. Obě strany se zároveň zavázaly, že i do budoucna zachovají zásady evropského práva v oblasti životního prostředí, jako jsou zásada obezřetnosti a prevence a zásada „znečišťovatel platí“.

Vyjednaváči se shodli i na řešení sporné otázky hranice mezi Severním Irskem a Ir-

skou republikou. Obě strany budou usilovat o budoucí obchodní dohodu, která by měla být uzavřena do konce přechodného období do 1. července 2020. Pokud k dohodě nedojde, mohou obě strany společně přechodné období prodloužit. Alternativně by se od 1. ledna 2021 uplatnilo záložní řešení: Velká Británie by zůstala členem evropské celní unie. Tato tzv. irská pojistka má platit

do doby, než bude vyjednaná definitivní obchodní smlouva, což může trvat řadu let.

Šéfové členských států Evropské unie formalizovali návrh dohody a schválili text politického prohlášení na **mimořádném summitu EU** dne 25. listopadu. Na britské straně vyvolala dohoda vnitropolitické neshody, kvůli kterým premiérka Theresa Mayová zrušila plánované hlasování o dohodě v britské dolní komoře Parlamentu. Pokud se EU a Velká Británie nakonec na žádné dohodě o podobě brexitu nedohodí a UK odejde z unie bez smlouvy, nastal by tzv. divoký brexit, což by mělo negativní dopad jak na britskou ekonomiku, tak na členské země EU. Čas na dohodu se přitom krátí, Británie by měla z Evropské unie vystoupit ke dni 29. března 2019. Alternativou přitom stále zůstává i setrvání Velké Británie v EU, a to za předpokladu, že by se britská vláda rozhodla stáhnout své oznámení o vystoupení podle **článku 50** Smlouvy o EU.





ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Prezentace
prvního tematického
partnerského
hodnocení

PREZENTACE PRVNÍHO TEMATICKÉHO PARTNERSKÉHO HODNOCENÍ

Evropská skupina jaderných dozorných orgánů (**ENSREG**) představila veřejnosti první srovnávací zprávu o řízeném stárnutí jaderných elektráren a výzkumných zařízení. Požadavek partnerského hodnocení určité tematické oblasti jaderné bezpečnosti vyplývá ze směrnice 2014/87/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení. Součástí evaluace byla rovněž identifikace národních specifik.

Co ENSREG především sledoval?

Cílem dokumentu je představit výsledky šetření jednotlivých zemí, shrnující závěry hlavního tématu partnerského („peer-to-peer“) hodnocení (TPR), týkajícího se tzv. řízeného stárnutí jaderných elektráren a výzkumných jaderných reaktorů. Jde vlastně o nejdůležitější test bezpečnosti v Evropě, prováděný v období po havárii elektrárny ve Fukušimě. Normativním základem pro jeho provedení je

Směrnice o jaderné bezpečnosti (2014/87/EURATOM). Předmět prvního přezkumu (řízené stárnutí) byl zvolen na základě věkového profilu a potenciální dlouhodobé činnosti evropských jaderných elektráren. Zapojeno bylo celkem devatenáct zemí (16 členských států + Norsko, Ukrajina a Švýcarsko). Do TPR byly zařazeny všechny existující jaderné elektrárny provozované k 31. prosinci 2017, všechny reaktory ve výstavbě k 31. prosinci 2016 a rovněž všechny výzkumné reaktory s tepelným výkonem přesahujícím 1 MW (včetně). Všechny zúčastněné země vypracovaly vlastní hodnocení a prezentovaly hodnotící zprávu. Většina těchto zemí rovněž uvedla, ve kterých oblastech by mělo dojít ke zlepšení, a identifikovala k tomu osvědčené postupy.

Jaká byla kritéria vypracování TPR?

Zprávy byly vypracovány v souladu s technickými specifikacemi pro národní hodnotící zprávy, jež byly formulovány pracovní skupinou RHWG WENRA a následně potvrzeny asociací dozorných orgánů WENRA (západoevropská asociace jaderných regulátorů). Technické specifikace určují požadovanou osnovu a obsah jednotlivých národních

hodnotících zpráv.

Co konkrétně zkoumal TPR?

TPR zahrnoval jednak oblast požadavků na zastřešující programy řízeného stárnutí (národní legislativní a regulační rámec, mezinárodní standardy, proces dohledu až po závěry dozorného orgánu) a dále pak čtyři specifické oblasti. První z nich se týkala monitorování, zkoušení či kontroly elektrických kabelů, hodnocení jejich stárnutí a preventivní a nápravná opatření pro péči o elektrické kabely. Druhou specifickou oblastí byla skrytá potrubí, další tlakové nádoby reaktoru a horizontální tlakové kanály a poslední, čtvrtou, specifickou oblastí zájmu byly konstrukce železobetonových kontejnmentů a předepjaté betonové tlakové nádoby (AGR). Všechny tyto technologické prvky byly hodnoceny dle stejné struktury – vždy se jednalo nejprve o popis programu řízeného stárnutí příslušného prvku, dále zkušenosti provozovatele a nakonec závěry regulátora.

Ve kterých oblastech byl nejčastěji konstatován prostor pro zlepšení?

Nejčastěji konstatují hodnotící zprávy potenciál pro zlepšení u mechanismů řízeného



ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDRÁŘ
UDÁLOSTÍ

Prezentace
prvního tematického
partnerského
hodnocení

stárnutí v oblastech opožděné výstavby reaktorů a prodloužení doby odstavení, kde byly pouze programy tří států shledány jako vyhovující („good performance“). Další oblastí byly například inspekce k bezpečnosti se vztahující potrubí resp. jejich průchodů skrze stavební části či záležitost nedestruktivních zkoušek základního materiálu v místech přilehlých k jádru reaktoru (belt-line region). V obou jmenovaných případech byla možnost zlepšení konstatována u poloviny z jaderných států Evropy.

Jaké závěry přinesl TPR v České republice?

V České republice se zkoumání týkalo jednak obou jaderných elektráren, tedy JE Dukovany a JE Temelín, a rovněž výzkumného reaktoru LVR-15 v Řeži (nezařazeny byly výzkumné reaktory LR-0 v Řeži a VR-1 při ČVUT Praha, které nedosahují tepelného výkonu minimálně 1 MW). Národní zprávu vypracoval a v prosinci minulého roku představil Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SÚJB). Česká republika vyšla z hodnocení pozitivně (mimo jiné proto, že SÚJB provádí pravidelný dohled nad kvalitou zabezpečení českých reaktorů a podílí se rovněž na aktivní přípravě



pravidel ošetřujících tuto oblast). SÚJB ve své **hodnotící zprávě** uvádí, že považuje nastavený program řízeného stárnutí kabelů, stejně jako komponentní program řízeného stárnutí v obou českých elektrárnách za správně nastavený a dostatečně účinný. Nedávno byl rovněž zkompletován soubor programů řízeného stárnutí stavebních částí, konstrukcí a objektů (jeho nekompletnost by-

la jedním z nálezů mezinárodní mise SALTO v JE Dukovany). Jako oblast potenciálního zlepšení byly v případě celkových programů řízeného stárnutí označeny programy pro výzkumné reaktory a programy pro zpožděné projekty. V ostatních případech je hodnocení buď pozitivní, nebo se na Českou republiku nevztahuje.

Více [zde](#).



ENERGETICKÁ
POLITIKA EU

ENERGETIKA
V EVROPĚ A VE SVĚTĚ

EVROPSKÉ ZPRÁVY
A ZAJÍMAVOSTI

PRÁVNÍ PŘEDPISY
A DOKUMENTY EU

O ČEM SE MLUVÍ

FAQ

KALENDÁŘ
UDÁLOSTÍ

Události z energetiky

9. – 11. LEDNA 2019

proběhne v Ósace devátý ročník mezinárodní konference ICREE 2019. Tato akce je zaměřena na budoucnost oblastí životního prostředí a energetiky.

[Více informací >>](#)

23. – 24. LEDNA 2019

hostí floridské Miami energetický veletrh s názvem the Energy Expo 2019. Akce je zaměřena především na čistou energetiku v oblasti USA, Latinské Ameriky a zemí Karibiku.

[Více informací >>](#)

23. – 25. LEDNA 2019

se v Singapuru uskuteční mezinárodní energetická konference s názvem SGGE 2019. Hlavním zaměřením tohoto setkání je otázka inteligentních sítí a ekologické energetiky.

[Více informací >>](#)

23. – 24. LEDNA 2019

se v Bruselu koná konference nazvaná Energy Storage 2019. Jak z názvu vyplývá, budou hlavní náplní diskuze příspěvky týkající se skladování energií.

[Více informací >>](#)

26. – 28. LEDNA 2019

proběhne v Tokiu druhý ročník mezinárodní konference ICRCE 2019. Tématem této akce je obnovitelná a čistá energie a pořádá jí tamní Technologická univerzita.

[Více informací >>](#)

29. – 30. LEDNA 2019

se v Londýně uskuteční konference zabývající se financováním a investicemi do solární energie. Mezi vystupujícími a sponzory akce se nachází řada globálních hráčů nejen na poli energie získávané ze slunce.

[Více informací >>](#)

